

AMERIKANSKI SLOVENEC

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

14. številka

Joliet, Illinois, 13. marca 1908

Letnik XVII

PO ŠOLSKI NESREČI V COLLINWOODU, O.

Letošnja pepelnica ostane многim staršem v do smrti nepozabnem žal-spominu.

SLOVENSKIH ŽRTEV MNOGO.

Zadnjo soboto bile slovensko pokopane. Preiskava dokončana.

Cleveland, O., 10. marca. — Tukajni šolski svet je sklenil, vzeti posojilo v znesku \$450,000 v popravo vseh takojšnjih šolskih poslopij.

Mnogo šol so oblasti že zaprle za takole časa, da se izvedejo potrebne poprave.

Cleveland, O., 9. marca. — Enoindvajset malih krst, v katerih so se nahajala zgorela trupla 21 otrok, katerih mogli spoznati, so danes pokopani na pokopališču v Collinwoodu. V desetih cerkvah so se povodom tege pogreba zadnjih žrtev šolske katastrofe citale črne sv. maše.

Cleveland, O., 9. marca. — V Collinwoodu se danes nadaljuje preiskava in zasiščevanje očividev v zvezi s šolsko katastrofo. Solski sluga Herter, ki je zastopan po posebnem zavorniku, si je nesrečo, ob kateri je zagubil troje otrok, vzel k toku, da mu je danes koroner Burke po zapisu vzpodbudno sporočil, da je on Herter — v tej stvari storil svojo polno dolžnost in da ni prav niti odgovoren za nesrečo.

Število mrtvih in pogrešanih je 174, med njimi sta dve učiteljici.

Preiskava končana.

Cleveland, O., 11. marca. — Koroner Burke je uže danes objavil svoj izvid in izrek glede šolske katastrofe v Collinwoodu. Burke izjavlja, da so razmere grajati, obdružuje pa ne nikogar. Solskega sluga Herterja koroner opravljajo oziroma oproščuje. Pravi, da je odkritil, da je bil Herter na svojem mestu, ko je nastal ogenj, in da je ob odkritju ogenja dal primerni alarm ter odprti vratno vrata v stavbi v poslopiju.

Nadalje izjavlja koroner, da je ogenj nastal v pregraji pod sprednjimi stropnimi in bil povzročen po čezmerni kurijavi v cevih, ki so potem začgale stopnice. Smrt premognih otrok, pravi, je povzročila napakanica zidova, ker je stena delila stopnice bas spodaj, vsled česar so bili otroci ob njihovem pritisku do vrat porinjeni v stran.

Slovenske žrtev.

Nova Domovina z dne 10. t. m. počela med drugim sledi:

V soboto se je vršil pogreb slovenskih otrok, ki so zgoreli v collinwoodski šoli. Šestnajst belih raket je stalo v slovenski cerkvi Matere Božje, kjer pastirje župnik Rev. Pakiz. Ob 9. uri je bila slovenska črna maša zdušna. Rev. Pakizu so pomagali pri obredih hrvatski župnik Rev. Grškovič, Rev. Fr. Kerže, Rev. Ponikvar, Rev. A. Smrekar in Rev. Štefanič iz Clevelandu. Pri pogrebu je bilo zastopanih devet slov. društev z zastavami in eno hrvaska. Pevec clevelandskih pevskih društev so zapeli par žalostnik. Nobeno oku ni ostalo suho pri pogledu na toliko število nedolžnih žrtev. Velika množica ljudi je prisotovala pri pogrebu. Iz cerkve so peljali trupla na nottinghamsko pokopališče, kjer ležijo slovenski otroci drug poleg drugega. Nad njihovimi grobovi nameravajo rojaki iz Clevelandu in Collinwooda postaviti lep spomenik.

Pokopani so bili v soboto: Angelina Zupan, Josipina Urbančič, Kata Šmarinšek, Jerica Morelo, Jos. Oparek, Josipina Opalek, Ema Grbic, Marija Šega, Anton, Marija in Roza Samša, Marija Perat, Frank Perat, Franciška Intihar, John Glizerius in John Oblak. Clevelandski Slovenci so jima na grob položili krasen venec.

Iz "slovenske narodne katoliške cerkve" sv. Petra in Pavla je bilo pokopanih deset slovenskih otrok, pri pogrebu je bil navzoč "škop" Friderik Tichy in slovenski "neodvisni pastor" Dittrich.

Cel dan v soboto so se vršili poslednji sprevodi iz raznih cerkva. Kdo bi prešel solze, ki so močile lica nesrečnih staršev. Z zalostjo so ljudje opazovali sprevide.

Kazovanje sočutja.

Budimpešta, 7. marca. — Tukajšnji šolski svet je danes povodom šolske katastrofe v Collinwoodu sprejel priznanje sočutja sklep.

Berolin, 6. marca. — Državni kancler knez Buelow je postal sledi: kabelogram nemškemu poslaniku v Washingtonu: "Izrazite v zvezi s šolsko katastrofo županu clevelandskemu moje prisrčno sočutjanje."

Nevarne šole.

Chicago, Ill., 11. marca. — V 24 urah bodo bržkone zaprli več javnih, zasebnih in župnijskih šol v mestu, ako se ne bodo takoj izvršile znatne preizdave, da se izvijenje nenevestnih šolskih otrok bolje zaščiti proti nevarnosti vsled ognja, nego je to bilo doslej. Nadzorniki gradbenega urada, gasilci in šolske oblasti so tudi včeraj tekmovali med sabo, da odkrijejo šole, dvorane in slična poslopja v nevarnem stanju. Zaključek je načinost prečuden. Komaj eno šolsko poslopje od petierih je brez ugovora uporabno. Pet takozvanih nikel-gledišč so že včeraj zaprli. Do sinči je bilo 99, reci: devet in devetdeset šolskih in sličnih poslopjih odkazanih v mujo popravo. Posebno nevarnih za ogenj je izmed 360 javnih ter 200 zasebnih in župnijskih šolskih poslopjih nič manj nego 50.

Nedeljska postava v Chicagi.

Chicago, Ill., 12. marca. — Volivna oblast je včeraj iz tehničnih vzrokov odločila, da meščanstvo chichaško na temelju po njem predloženo prošnje z nad 174.000 podpisima nima pravice, ob spomladni volitvi glasovati o izvajanjih zastarelih nedeljskih postav.

Ampak s tem niso Zjednjenje družbe za krajevno samovladavo še opustile boja za obavarovanje osebne svobode v tem oziru, nego ga bodo nadaljevale z obnovljenim pogonom. Morda se sodnim potom vendarne posreči, ob bližnjem spomladni volitvi glasovati o izvajanjih zastarelih nedeljskih postav.

Emma Goldman.

Chicago, Ill., 9. marca. — Emma Goldman, pripomzana prva zastopnica ameriških anarchistov, imenovana tudi "velika duhovnica anarchistov" in "kraljica anarchistov", je prišla topot v Chicago baje z namenom, ustanoviti kolonijo, posvečeno prosti ljubezni. "Moja naloga," je izjavila, "obstaja v tem, odgajati ženske za anarchistom. Povzdigniti hočemo ženo do enakopravnosti z možem istotako, kakor odpraviti vse vladi. Mi verujemo v prosti ljubezen" itd.

Kje je am, vojno brodovje?

Orleans, Francija, 10. marca. — Tu bivajoči glavari barcelonskih republikancev, M. Leroux, je izjavil, da obisk Barcelone za kralja ni v zvezi z najmanjšo nevarnostjo, češ, Barcelončani so ogorčeni samo proti prvemu ministru Mauri, ki je edini odgovoren za strahovlado na Španskem.

KRALJ ALFONSO V BARCELONI.

Ni se zbal anarhistov, prišel je in bil navdušeno sprejet v taboru republikanizma.

VENDAR JE POČILA BOMBA.

Ampak zlega ni storila. Kralja pozdravilo avstrijsko brodovje.

Barcelona, Španjsko, 10. marca. — Kralj Alfonz, ki je zapustil Madrid sinči, je davi dospel semkaj in se nastanil v uradnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le z največjim napredom zadrevalo pritisajoče ljudi. Mesto je vse s cvetjem in zastavami ozajšano.

Barcelona, Španjsko, 10. marca. — Iz vojnih ladji "Erzherzog Karl", Erzherzog Friedrich in "Erzherzog Ferdinand Max" obstoječe in podoveljskim admiralom Ziegler stojec avstrijske brodovje je včeraj dospelo semkaj v pozdrav kralja Alfonza.

Orleans, Francija, 10. marca. — Tu bivajoči glavari barcelonskih republikancev, M. Leroux, je izjavil, da obisk Barcelone za kralja ni v zvezi z najmanjšo nevarnostjo, češ, Barcelončani so ogorčeni samo proti prvemu ministru Mauri, ki je edini odgovoren za strahovlado na Španskem.

Bomba in povratek.

Barcelona, 11. marca. — Davi zaračana je obšla policijo groza vsed neke bombe, ki je eksplodirala v vodovodni cevi na samotnem trgu Atarazanas. Cev je bila razdejana in posranski tlak je trpel škodo, ampak raven ni bil nitke.

Oblasti so zbrisale vse sledi po eksploziji, se prednje je dan napolnil. Jutri se so na vso moč, da novico priskrpitev, kar se jim je tudi posredilo do včeraja, ko je postala splošno znana. Uradnik molča o bombi in pravijo, da eksplozija ni bila značilna.

Po dnevnevinem bivanju v mestu se je kralj Alfonz nočjo vrnil v Madrid. Množice se so zbrale po cestah in na kolodvoru, da ga pozdravijo v slovo.

Kralj je izrazil svojo hvaležnost za sprejem in dokaze udanosti odstranišča Katalončanov.

Danes je kralj Alfonz obiskaval zavode in posest tudi avstrijske pomorske zastopnike na avstrijski prapornej ladji, ter si ogledal čete in barake na trgu Atarazanas.

Prvi.

New York, 6. marca. — Tajen redar in priseljčev nadzornik sta sinoči dospela semkaj z Italijanom Vincencom Marccione iz Buffala in odpravila moža na Ellis Island, odkoder bo vkratkom kot "nezaželen ininozemec" odpeljan v stari kraj.

Marccione je bil zadnji pondeljek v Buffalu dejan v zapor pod otožbo, da je anarhist. Preiskava je dognala, da mož se ni tri leta v deželi in da je na Italijanskem prebil sedem let v kaznilični, tako da pride torej pod določbe izgonske postave.

Obsojeni Kitajci.

Boston, Mass., 9. marca. — Watty Charles, eden najbogatejših in najvplivnejših Kitajcev v Bostonu, in osmeri njegovi rojaki so bili pred potrošniki na Ellis Island, odkoder bo vkratkom kot "nezaželen ininozemec" odpeljan v stari kraj.

"Ali sta anarhist?"

New York, 8. marca. — Uradna odredba glede sodelovanja priseljčev oblasti s policijo v odkrivjanju anarhistov je dospela iz Washingtona na Ellis Island. Komisar Watchorn izjavlja, da more priseljčeva oblast sam potem nastopiti proti priseljčem, če se dožene, da so bili bremeni kobičini ali če se dozna, da so bili v domovini v zaporu ali če priznajo, da pripadajo tisti vrsti prekučuhov, ki se jih splošno označa kot anarhisti. Taki priseljčevi se lahko v treh letih po njihovem dohodu v Združenje države izzenejo. Dohajajočim priseljčem se vedno stavi vprašanje, da li so anarhisti ali če z anarhisti sočuvstvujejo.

Čin becva.

Guadalajara, Mehika, 8. marca. — Neki becvi je danes zaprli vrata neke cerkve v Ocotlanu, ko je bila polna vernoščnik. Ko so ti potem hoteli zapustiti hram božji in so našli izhode zaprite, je nastala panika, pri kateri je bilo poleg 2 moških 6 otrok do smrti pomordanih.

Prav žalostno.

St. Louis, 7. marca. — "American Car and Foundry Company", ki je že pred enim letom dajala delo 30.000 moškim, v zadnjem času pa samo 3000, bo prihodnji torek poslovanje popolnoma ustavila. Missouri Pacific in Iron Mountain železnica sta danes zaprli svoje delavnice ob Sidney-cesti in 2000 ljudi je vsledtega ob delo.

Goldfield.

Goldfield, Nev., 8. marca. — Zvezne cete, ki so bile tukaj izza treh mesecev za vzdrževanje javnega reda, so včeraj odstopile to nalogo tukajšnjih političkih oblasti in nanovo ustanovljeni državni politici. Čete so stele 114 mož in 5 častnikov.

Japonska grozi Kitaju.

Hongkong, 11. marca. — Tukajšnji japonski generalni konzul je danes izjavil, da bo japonski parnik "Tatsu Maru", ki so ga kitajski carinski (colon) uradniki zaplenili, v enem ali dveh dneh izpuščen. Podkralj kantonski pa temu ugovarja. Priče zaplenitve ter carinski uradniki in častniki topmorskarki so isto izvršili, bodo danes poslanji v Peking v svrhu zaslišanja po uradu za vnašanje zadeve. Danes je dospel semkaj japonska križarka "Idzumi".

Kitajske oblasti so bile zaplenile parnik, ker so prejle poročilo, da je vozivo oružja in streliva samo na videnje namenjeno v Macao, v resnici pa določeno za kitajske upornike v norjanju.

Kralj po zaplenitvi parnika so glavni časopisi japonski zahtevali od vlade, da se izviječa v zvečnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le z največjim napredom zadrevalo pritisajoče ljudi. Mesto je vse s cvetjem in zastavami ozajšano.

Kralj po zaplenitvi parnika so glavni časopisi japonski zahtevali od vlade, da se izviječa v zvečnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le z največjim napredom zadrevalo pritisajoče ljudi. Mesto je vse s cvetjem in zastavami ozajšano.

Kralj po zaplenitvi parnika so glavni časopisi japonski zahtevali od vlade, da se izviječa v zvečnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le z največjim napredom zadrevalo pritisajoče ljudi. Mesto je vse s cvetjem in zastavami ozajšano.

Kralj po zaplenitvi parnika so glavni časopisi japonski zahtevali od vlade, da se izviječa v zvečnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le z največjim napredom zadrevalo pritisajoče ljudi. Mesto je vse s cvetjem in zastavami ozajšano.

Kralj po zaplenitvi parnika so glavni časopisi japonski zahtevali od vlade, da se izviječa v zvečnem stanovanju general-kapitana katalonskega, generala Linares. Prebivalstvo ga je najprisrenej neje pozdravljalo. Doslej ni bilo najmanjših neprilik. Dodoh dovrnega vlaka in vladarja so naznani ljudstvu grmeči topovi v luki visidriških avstrijskih in španskih vojnih ladji. Vsi trgi pred kolodvorom so bili zasedeni po vojaštvu, ki je le

IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

Iz Amerike na ljubljanski Južni obodvor se je pripeljalo dne 19. februarja 1656 Slovencev, Hrvatov in Makedonov.

Volitve iz kmečkih občin v kranjski deželni zbor so se vrstile dne 21. februarja in vseskozi sijajno je znamala Slovenska Ljudska Stranka. Njeni kandidati so dobili 17,446 glasov, nasprotniki (t. j. liberalci) 3,244 glasov, torej so kandidati S. L. S. zmagali z ogromno večino 14,202 glasov, zato je sledič: sodna okraja Ljubljana-Vrhnikova — izvoljena dr. Šusteršič 2399 (glasov) in Povše 2486, propadla Petrič 127 in Cobal 93; sodna okraja Kamnik-Brdo — izvoljen dr. Krek 1710; sodni okraji Kranj, Tržič, Skofja Loka — izvoljena Demšar 1835 in Zabret 1809; sodna okraja Radovljica in Kranjska gora — Pogačnik 1032; sodni okraji Postojna, Logatec, Senožeče, Ilirska Bistrica in Cirknica — izvoljena dr. Žitnik 2267 in Drobnič 2209, propadla Čuček 800 in Maršič 784; sodna okraja Vipava in Idrija — izvoljen Lavrenčič, propadla Premerstein 454 in Milnar 16; sodni okraji Novo mesto, Kostanjevica in Krško — izvoljen Dular 1510; sodni okraji Trebnje, Zatičina, Žužemberk, Mokronog, Litija in Radeče — izvoljeni Košak 3132, dr. Lampe 3070 in Mandelj 3008, propadli Prijatelj, Pešani, Tomic, Slanc, Weinberger, Cobal, Milnar, Firm; sodni okraji Kočevje-Ribnica-Velike Lašče — izvoljena Jakšar 1489 in Bartol 1414, propadla Mrhar 525 in Rus 392; sodna okraja Črnemelj in Metlika — izvoljen Šušle 924, propadel Mazelle 696.

Proračun družbe sv. Cirila in Metoda znaša za bodoče leto okroglo 100,000 K. sicer so potrebe še veliko večje, toda vsled gmotnih razlogov se more ustreči vsem zahtevam, saj družba še tako ne ve kako bo spravila to sveto skupaj. 16.000 ima čisto uspekritih. Ako pomislimo, s kako delajo naši družbi nasprotnie družbe, razvidimo, da je pri nas zanimanje veliko premajhno. Potrebe so pa vedno večje, ker sili se more ubraniti se, toda družba nima sredstev, da bi mogla uspešno nastopiti; to ji bo tekrat mogoče, ako se bo zaveval vsak Slovenec, kako važno nalogo družbi sv. Cirila in Metoda.

V Kočevju je dne 14. februarja umrl nek Peruci za "Zvez posojilnicu na glavnem trgu" v mestu od Ernesta Petsche za 80,000 K. Vse Kočevje je radi tega ponosni. Priedili so mu demonstracijo. Govor se, da misijo v tej hiši ustavljati posojilnico v čitalnico, gostilnici in prodajalna je pa že notri. — O tem se se poroča z dne 20. februarja: Hoš Ernst Petsche v mestu ni kupila "Zvez posojilnic" ampak "Kmečka posojilnica." V nedeljo je da imela mestna hranilnica sejo, da bi bilo odkupila in ni šlo, kajti mnogo se jih je izrazilo, da tudi prodajo svoje stvari, ce se jim dobro plača. Ker so se ljudje tako izrazili, so oče župan odgovorili: Potem pa vse skupaj putamo. Razburjanje je veliko. Slovenke otroke radi tega izpode iz otroškega vrta.

Ciril in Metodova družba v Ljubljani je začela izdajati list "Slovenski Branik".

"Ljubljanska kreditna banka." Upravni svet Ljubljanske kreditne banke je določil v svoji zadnji bilančni seji cisto bilanco za leto 1907 in sklenil predlagati za 5. marca t. l. sklicano rednemu občennemu zboru od dosegene čistega dobička v znesku K 183,713.04 (za K 30,486.56 več kot lahni) izplačevanje šestodstotne dividende (proti petodstotni dividendi lanških leta) ter odkazati razen statutarne dotacije rezervnim fondom K 39,000 in pokojninskom zakladu K 5000.

Umrl je vpokojeni nadučitelj Fr. Kraljek v 75. letu svoje starosti. Služboval je v Starem trgu, Cerknici, Občaku, Dobrovici, Dobrovi in Ljubljani. Cesar ga je odlikoval z zlatim zaslужnim križcem in častno svinčno 40letno službovanje.

Smrtna kosa. V Šuriji pri Ajdovščini je umrl g. Fr. Šapla, c. kr. uradnik voj. registratorev star komaj 28 let. Legel je tako mlad v grob — žrtev vojaške službe. Kot nadporočnik je prehladil na vaji v trdi zimi, kar mu je povzročilo jetiko. Hiral je potem dolgo časa, se zdravil v raznih zdraviliščih, a vse ni pomagalo nič.

Nagloma umrl je v Št. Jerneju posestnik Franc Recelj.

Umrla je v Podcerkvi gospa Iv. Perušek, rojena Modrijan, učiteljica v Starem trgu pri Ložu dne 7. februarja v 40. letu svoje dobe. Podučevala je na starotriški štirirazrednici kakih 17 let in je bila pri mladini splošno prisluhlena.

Župan Margon umrl. Iz Št. Petra na Krasu se piše: Danes, 18. svečana, zjutraj ob 6. uri je umrl v Trnju pri St. Petru gospod Francišek Margon, večletni župan občine Št. Peter, prvi

ga rimskega grobišča ob Dunajski cesti je končano. Vseh grobov je bilo izkopanih 757; najdenih je bilo jako veliko zanimivih predmetov, ki osvetljujejo kulturo v starri Emoni dokaj jasno in so shranjeni v ljubljanskem muzeju v posebni omari.

Ljudsko šolo nameravajo ustaviti pri Sv. Katarini za Topol, Brezovico, Osredek in Belo.

Premembra posesti v Radovljici. Gosp. Fran Hudovernik je svoji dve hiši na trgu prodal za 18,000 krov, in sicer je jedno kupil klepar g. Miha Mencinger, drugo pa mizar g. Fran Presterl.

Stavba novega šentjakobskega župnišča v Ljubljani je že dograjena do strehe. Prihodne dni postavijo na novo strešnik in jo pokrijejo.

Notranjski cement. Neka italijanska družba je nakupila v šmiljenski dolini več parcel, kjer kopljajo opoko, karoršno se rabiti za izdelovanje cementa. Materijal, ki je baje izborne kakovosti, vzdolj odnoti domacini s svojo živino na vozeh do šentpetrske železniške postaje, odker se prevaja po železniči v Trst.

Bogoslužba na ljubljanskem gradu. Mestna občina ljubljanska je dala v zadnjem času zgodovinsko kapelico sv. Jurija na Gradu vsestransko prenoviti in osnažiti. Ker je tudi preskrbljeno za potrebeno cerkevno in mašno opravo, je prirejena kapelica tak, da more zopet služiti svojem namenu. Vsled tega se bo z dovoljenjem knezoškojskega ordinariata po dvanajstletnem premoru zopet pridelo redno maševati v tej kapelic.

Obsojen jetničar. Dne 13. sept. 1907 dosta je France Blaznik s Kranjskega, večletno kazen v gradiščanski kaznili. Ko je šel na postajo v Zagrad, da se odpreje domov, vrgel je nekaj tobaka čez zid na jetničnico dvorišče, pri čemer ga je zapazil jetničar Antonio Martelessa iz Pradižola pri Červinjanu ter ga hotel zoperdeljati v zapor. Blaznik je zbežal, paznik pa za njim; ko ga je detekel, ga je udaril s sabljou po levem kolenu in ga močno ranil, tako da Blaznik ni bil pol drugi mesec za nobeno delo sposoben. Na okrožnem sodišču goriškem je bila zadnjše razprava proti vročekrvnemu jetničarju, obtoženemu radi težkega telesnega poškodovanja. Obsojen je na mesec dni zapora in na poravnavo sodnih stroškov; Blaznik naj si isče pa odškodnino civilnem potom; ker je pa obsojen brez vsakega premoženja, nima se nizcesar nadejati.

Zreli ptiček. Delavec France Gorjanc brez stalnega bivališča, je delal nekaj časa pri Rudolfu Balolu, ki si živi v Mostah hiši. Začetkom oktobra p. l. popustil je delo. Kamal potem je pogrešil Viktor Baloh, brat Rudolfa, svojo srebreno uro z verižico, katero je imel v posebnem prostoru na skedenju, kjer je stal France Gorjanc. Dognalo se je, da je ta uro v verižico izmalknil in jo v Begunjav prodal za 6 krov, denar pa zapravil. Ker je bil osumljence že štirikrat zradi tatvine kaznovan, ni moglo sodišče njegovemu zagovoru verjeti, da mu je neki neznanec uro z verižico v prodaj izročil. Sedaj bode za to pol leta v težki ječi.

Umrla je v Oplotnici 12. februarja posestnik Matevž Kozirš v starosti 65. let.

Umrla je v Zagrebu gospa Jela Mervič, stotnikova sopriga. Rajna je hčerka g. dr. Ljub. Filipiča, odvetnika v Celju in sestra gospa dr. Božičeve.

PRIMORSKO.

Slovanski vsečiliščnikov iz Istre je sedaj vseh skupaj 80, med njimi 6 Slovencev. Največ Istranov študira v Zagrebu, najmanj v Pragi. Juristov je 61.

Smrt v vodnjaku. Iz Sežane pijošo dne 13. februarja: Danes so našli tu v vodnjaku na vrtu gospodin Tončič, mrtvo truplo čevljarija Frica Tončiča. Siromaku se je zmesalo v glavi in si je v tem stanju končal življenje. Bolhal je kake tri dni in je na pol običen utekel iz postelje, da ga ni bilo možno več najti, da bi ga bili spravili na dom ali pa odvedli v bolnišnico.

Grozna nesreča se je dogodila dne 16. februarja na progi med Prvacino in Dornbergom. Vojak 97. pešpolka v Trstu, Alojzij Lah, je bil doma na dopustu v Dornbergu. Ker je njegov dopust imel poteči o polnoči, se je hotel v večernih vlakom odpeljati v Trst. Namesto po cesti, je šel po progi. V tem je privožil po progi brzovlak št. 45 in reževo grozno razmazari. Kosce njegovega trupla so pobrali in dejali v zabor v prenesli na pokopališč v Dornbergu.

ŠTAJARSKO

Zmaga v veleposestvu v Brežicah. Dne 17. februarja se bo vršila volitev v okrajni zastop brežiški v veleposestvu. Veleposestniki so volili soglasno sedem slovenskih kandidatov in barona Mosconia. Nemci so se votitve vzdržali.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslal je g. dr. Radoslav Pišpuš v Maribor dario 100 K.

Imenovanje. Naš ožji rojaki g. Andrej Žmavec je bil imenovan z Novim letom zadružnim komisarjem in skoraj istodobno inspektorjem svetovno znane domene kneza Metternicha ob Reni (Rheingau), kamor se preseli še to pomlad. Imenovana domena prideluje med drugim najdražja vina na svetu (do 80 mark t. j. okrog 95 K steklenica), in cesar avstrijski dobiva desetino vsakoletnega vinskih pridelka.

Smrt v sumljivih okoliščinah. V Novi cerkvi pri Vojniku je 7. februarja umrla v sumljivih okoliščinah Terezija Schander. Dognalo se je, da ni umrla naravne smrti. Babica Marija Škoflej je dala na poročniški postelji dva litra nekega zdravila, ki je baje v zvezi z njenom smrtno. Mož je par ur pred smrtno svoje žene pisal njenim staršem, da naj pridejo 9. februarja k pogrebu. Iz tega se sklepa, da je mož v sporazumu z babico povrnocil njenom smrti. Sodniška preiskava bo slučaj odkril.

Umrl je v Oplotnici 12. februarja posestnik Matevž Kozirš v starosti 65. let.

Umrla je v Zagrebu gospa Jela Mervič, stotnikova sopriga. Rajna je hčerka g. dr. Ljub. Filipiča, odvetnika v Celju in sestra gospa dr. Božičeve.

V Rogatu so dne 16. februarja otvorili novo elektrarno. Trg je bil prvikrat električno razsvetljen.

Umrli je v Velenju trgovec Vincenc Priboschitz.

KOROŠKO.

V Svetni vasi so zmagali dne 13. februarja v vseh treh razredih Slovenci. S tem je padlo gospodarstvo jednega najhujih nemškutjarjev na vzhodnem Koroškem, Jožefa Krassniga, po dom. Košicevega Pepčka.

Odlikovanje. Odlikovan je s komturnim križem na rojak prostolnega kapitela v Celovcu gosp. dr. Anton Mueller.

Umrli je 18. februarja v Celovcu podolgi bolezni g. Šimén Janežič, prejšnji dolgoletni ravnatelj Mohorjeve družbe, nadporočnik v rezervi itd., star 67 let. Truplo ranjkega so prepeljali 20. februarja v Št. Jakob ob Rožu.

HRVATSKO.

Katoliški tisk med Hrvati. V Zagrebu so ustanovili "Pijevi društvo za katoliški tisk na Hrvatskem". Pokrovitelj je krški škof dr. Anton Mahnić.

Ivan pl. Zajc, znani ravnatelj kr. glasbenega zavoda v Zagrebu in skladatelj je stopil v pokoj. Zasluženemu možu, ki je tudi Slovencu dobro znan, bo vsed odredbe bana Raucha kot ravnatelju bivše opere, površana pokojinja od 3000 na 5400 K.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Razmere v Bosni so tako napete, da oficijozna "Bosničke Post" piše da se resnično batijo nove "hadžiloške dobe", to je — vstaj! Vpoklicani so rezervni orložniki.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Razmere v Bosni so tako napete, da oficijozna "Bosničke Post" piše da se resnično batijo nove "hadžiloške dobe", to je — vstaj! Vpoklicani so rezervni orložniki.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Razmere v Bosni so tako napete, da oficijozna "Bosničke Post" piše da se resnično batijo nove "hadžiloške dobe", to je — vstaj! Vpoklicani so rezervni orložniki.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

Smrtna obsodba. Vojščko sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazarja Matoviča v smrt na vesilih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Stefana Večerina, ki je bil s petimi strelj ubil nekega Gaja Mijaca.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in najcenejši slovensko-katoliški list v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki petek

SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Naročnina za Združene države le proti predplači \$1.00 na leto; za Evropo proti predplači \$2.00 na leto.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na

AMERIKANSKI SLOVENEC

JOLIET, ILL.

Tiskarna telefon Chicago in N. W. 509

Uredništva telefona Chi. 1541.

Pri spremembih bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo poleg nevega tudi stari naslov.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisi brez podpisa se ne priobčijo.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Established 1891.

The first, largest and lowest-priced Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Friday by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

15.	Marc 2.	posta	Nedelja	Longin
16.	"	Pondeljev	Haribert	
17.	"	Torek	Patricij.	
18.	"	Sreda	Edvard.	
19.	"	Cetrtek	Sv. Jožef.	
20.	"	Petak	Reš. sv. platna J.	
21.	"	Sobota	Benedikt.	

DRUGA POSTNA NEDELJA.

Evangelij druge postne nedelje poveduje, kako se je Kristus na gori Tabor pokazal trem svojih apostolov v svitu svojega božjega veličanstva.

Ni se čuditi, da je bil apostol Peter po prizoru, ki se je nudil na gori Tabor njegovim očem, tako zelo očaran, da je vzklknil: "Gospod, tu je dobro bivati za nas; če hočeš, zgradimo tutaj tri koče, Tebi eno, Mojsenu eno in Eliji eno;" kajti gledal je svojega Mojstra v čudovitej oslavi; "njegov obraz se je svetil kakor solnce, njegovo oblačilo pa se pobeli kakor sneg, in prikazala sta se Mojzes in Elija, ki sta govorila z njim." Če pa je samo en žarek veličanstva Jezus Kristusovega sv. Petra tako očaral, da je hotel za vedno ostati na Taboru, kako bomo mi očarani, kadar zagledamo Solnečnočnosti v polni svetlosti in okusno veselje izvoljencev!

Spomin na nebeske radosti je krepko sredstvo, da smo vstanu skribi in nadležnosti potrebitljivo prenašati.

Ko bi le misili na nebesa, vi ubožici in stiskanci, potem ne bi tako dostikrat tožili čez svojo bedo; ko bi misili na nebesa, vi otočneži, potem ne bi postali tako dostikrat nepotrebitljivi; ko bi vsi le prav dostikrat misili na nebesa in neizreceno velike imetke, ki jih je Gospod obljubil tistim, kateri ga ljubijo, potem ne bi ob kriju in trpljenju, ob skušnjavah in nevarnostih tako dostikrat izgubili poguma, marveč bi svetnike posnemajoč smatrali ves trud in napor, vsa boje in potrebe, vse bolečine in brige za neznanje in luhke, ter se veselili, da nam daje po kriju in trpljenju priliko, zasluziti si nebesa. Kajti dobrotniji Bog, ki hoče in išče naše zveličanje, nam pošije dostikrat stiske in brdkosti, da nam zagreni ničemurine in minljive imetke tega sveta in nas napoti, tem bolj gorče hrepeniti po nemirljivih nebeskih zakladih. In če tudi vse dni trpimo brdke bolečine, pravi sv. Avguštin, in ko bomo dolgo časa prenašati peklenске muke, vendar bi to ne bilo preveč, da nam bo mogoče gledati Kristusa v njegovem veličanstvu. Vsem bolečinam sveta bode konec, radostim nebeskim pa ne bode nikdar konca.

O, ko bi bilo naše hrepenenje po nebeskih radostih tako veliko, da bi vsak dan govoril z Davidom: "Moja duša hrepeni in kopri po predvori Gospodovih", ali s sv. Pavlom: "Po razkrojiti hrepenim, da bom s Kristusom", potem nam ne bi bilo nobeno delo pretrdo, noben boj pretežak, nobena nadloga prebrida; storili bi vsi, kar je v naših močeh, da bi s posmico boje milosti zasluzili nebesa.

Dvigni nas, o Jezus, po premišljavanju nebeskih radostih, ki nas čakajo, k Sebi, da ne podležemo v duševnem razporu, nego po Tvoji milosti zmagašmo in odnesemo nemirljivi zmagaški venec.

K GODU SV. JOŽEFA.
(19. marca.)

Se moram še enkrat pečati s tem vprašanjem. Toda kot državljan in cerkveni dostenjanstvenik, ki ljubi svoje mesto, mi je na srcu njegovo pravstveno blagostanje.

Uprijaljivo pijače bi se tukaj pod prohibicijo postavo uživale v istotliki meri, kakor je to slučaj pri doburenjem licenčnem sistemu. Posledice iste bi bila, da bi se točilo proti postavi, namesto pod postavnim nadzorstvom. Polegtega bi se mestu odtegnili veliki dohodki, ki so za vladanje te občine tako neogibno potrebeni.

Če se 'local option'-postava prestopa očividno in iz navade, izgubi ljudstvo spoštovanje pred postavami sploh. S tem se pospešuje laž in goljufija ter hinavstvo, in ljudje delajo skrivaj to, kar bi sicer dejali odkrito.

Vsi dobri ljudje — dobri državljanji — zagovarjajo krepost zmravnosti, in z obžalovanjem opazujem, da se nравstvena stran vprašanja doslej ni zadostno razpravljala. K izvrševanju dobrega ne morete ljudi po postavah siliti.

Ce hočemo hravnost v našem mestu dvigniti, dajmo propovedati v cerkvi krepost zmravnosti. Predvsem kaže otrokom v družini z besedo in vzgledom, kak blagoslov donaša sabo zmravnost in trenočnost, in potem primjerjajte grozne posledice nezmravnega življenja, posebno pijačnosti.

V svoj prid se lahko učimo od najstarejših evropskih mest, kjer je izza 2000 let zmravnost vprašanje stopalo časih v ospredje. Niti na Angleškem in Irskem, niti na evropski suhi zemlji ni nobenega velikega mesta, ki bi poskušalo, potom postavodajstva zatreti prodajo uprijaljivih pijač. Iz kušnja jih je naučila, da obstaja najboljša pot, rešiti to vprašanje, v tem, da se krmarstva dovoljujejo, da se v istih vzdržuje red in da se prestopniki postav primerno kaznujejo, kakor tudi občinstvo splošno ščiti.

Prišel sem torej do spoznanja, da je visoka licenca edina rešitev tega vprašanja. Globa (kazen v denarjih) v prvem slučaju prestopka postav in vse tje licence ali zapor za obnovo istega prestopka bi bile primerne kazni."

Prezvani kardinal Gibbons je veden zagovarjal zmravnost, in kadarkoli deli zakrament sv. birme v kaki župnijski cerkvi, o p o m i n a dečke nele, zdržati se vseh uprijaljivih pijač do svojega izpolnjenega 21. starostnega leta, temveč jim odjemite tudi o bljubo, da bodo to storili, in potem privrstvija, da bodo vse hvale vredni, če se bodo vse svoje žive dom popolnoma zdrževali uživanja uprijaljivih pijač; če pa hočejo po izpolnjenem 21. starostnem letu uživati uprijaljive pijače, potem naj izvršujejo krepost zmravnosti.

Krepost zmravnosti učiti, propovedati in izvrševati, roditi pač boljše posledke, nego vse bobnenje in rohene prohibicijonist proti "salunu", kateremu pripisujejo prohibicijonisti odgovornost za ptno zlo in pijačevanje, kakor bi bili vsi, ki tupatam posjetijo krčmo, že pijačani, ali kakor bi se po iztreljenju "salunu" ne uživali več nikake uprijaljive pijače. Uprijaljive pijače zmravo uživati, ni nikakor greh, in take pripravljati, tudi ni greh.

NEKATERE ZNATNE OMEJITVE PRISELJEVANJA.

Po vztrajnem prizadevanju male ampak delavne manjšine, ki ima namero tako omesti priseljevanje, da bi se izključeval iz naše dežele razred ljudi, kateri bi postali tako začeleni državljanji, kakor so postali predniki, pravoritelj omenjene manjšine, so sedaj pred kongresom troji nasveti postav, ki so vredni temeljitega poraza. Naperjeni so predvsemi proti katoličnom in judom. Tisti, ki se trudijo za sprejetje teh nasvetov za troje nove po stave, žele vriniti nekako "odgojno spričevalo" (educational test), ki bi zahtevalo od vsakega priseljnika, da čita našo ustavo v svojem jeziku in jo seveda zna tudi razlagati; tem potom žele odvračati od te dežele ogromno število priseljencev, ki so pošteni in postavljubni delavci, dasi ne preuceni, in bi postali dragocen pomnožek v vrstah naših izdelovalnih težakov. Da se zavržejo ti nasveti omejevalnih postav, je bil nedavno izdan poseben poziv na Američane (Appeal to American Citizens). Podpisali so ga nekateri najoddilejniji državljanji v deželi, med njimi kardinal Gibbons, nadškof Quigley, nadškof Ryan, nadškof Ireland, škof Horstmann, škof Foley, najvišji predsednik Hynes od C. M. B. A. in najvišji vitez Hearst od Kolumbijskih vitezov (Knights of Columbus). Glavne točke v pozivu so: "Iza prvi dne naše zgodovine so nastopali ljudje, ki so prezirali verske uke, da ljudimo svojega soseda in z veseljem sprejemajmo tuja, ter grmeli proti dopuščanju priseljencev različne cerkve ali narodnosti od njihove. Žrtve tega predstoda so bili zaporedoma quakerji, Nemci, Irči in sedaj Italijani in plemena vzhodne Evrope. Nekoč se je duh nestrnosti kazal v državskih izgredih, a pozneje v sestavnem preganjanju po oblastih in uradnikih, nasprotnih tujemcu, in uvedbi strogih priselitvenih postav..."

"Odredba, ki jo kreko zagovarjajo omejevalci, je zahteva, da mora vsak priseljenc vedeti, kako čitati ameriško ustavo in njegovo pravljico v tem porozitvijo presojarje. Naša dežela potrebuje priseljencev in tlakovanje cest, kopanje predorov in za delo po železnici in farmah, in kdor zna čitat,

zato še ni sposobnejši za ročno delo. Učenost je lepo svojstvo za državljan, a je nebitveno za priseljence-državce. Odgojno spričevalo je videti statistiko, ki dokazuje, da je med otroci priseljencev manjši odstotek tacih, ki ne znajo ni čitati ni pisati, nego med otroci tukajšnjih deželanov. To dejstvo tudi vidno kaže pripravnost priseljencev, ki niso imeli odgojnega pričinka v svoji domovini, prilagođiti in priliciti se ameriški omiki in načinu življenja." Podpisanci prosijo vse, ki so za svabodoljubno priselitveno postavo, naj sklicujejo shode, sprejemajo resolucije (sklepe) in tudi obvestilo svoje državne in zvezne zastopnike, da nasprotujejo postavodaji "samovoljnega priseljevanja" in posebno "vsaki nadaljnji omejiti priseljevanja."

KOLIKO JE VSEH SLOVANOV?

148,521,000 duš.

Najboljši ruski slavist, profesor Florinski objavlja študio o Slovanih.

Slovanji prebivajo na ozemlju 400,000 kvadratnih milij. Vseh Slovanov je 148 milijonov 521,000.

Od teh je:

Rusov: 102,840,000.

Poljakov: 19,200,000.

Srbo-Hrvatov: 9,135,000.

Slovečev: 1,475,000.

Čehov: 7,237,000.

Bolgarov: 5,440,000.

Slovakov: 2,671,000.

Kašubov: 366,000.

Luziških Srbov: 157,000.

Drugi narodnosti v Evropi je:

Nemcov: 77 milijonov.

Italijanov: 3 milijonov.

Mažarov: 9 milijonov. (!)

Rumunov: 8 milijonov.

Grkov: 5 milijonov.

Albancev: 1,850,000.

Turkov: 1,000,000.

Torej je vseh drugih narodnosti 15 milijonov menj kot vseh Slovanov.

Angleška tu ni vmes vračanana, pa tudi ne Francoska in Španija.

Kar se veroizpovedanja Slovanov tiče, je 103,374,000 pravoslavnih, 34,280,000 katoličev, ostali so staroverci, uniati, protestanti (1 odstotek) in mohamedanci (1 odstotek).

Dohodki iz prodaje jagod. Leta 1907 je zaslužilo prebivalstvo petih okrajev v bavarškem gozdu samo pri nabiranju in pri prodaji jagod 698,400 K.

Stevilke nam jasno kažejo, da se tudi

iz rastlin, ki se še prepričajo otrokom, da zaslužiti lep denar.

Najnovješja oblika sleparstva je prodaja "pristopnic k Združ. državam". Neki mož, ki se je vozil iz Hamburga semkaj na parniki "America", je prodal kacih 40 tacih pristopnic, ki so seveda ničeve, medkrvornim potnikom. Kapitan pa je bil opozoren nanj in ga prisili, denar povrniti žrtvam. Slep, ki je bil izročen newyorškim sodiščem, je "napravil" že nad \$50, ko se mu je delo ustavilo.

Vseslovenski jezik. Bivši avstrijski minister dr. Jireček razpravlja v 2. številki praska "Osvette" o vseslovenskem jeziku, ki bi se ga mogli posluževati vsi Slovani. Po njegovem mnenju bi bila to najbolj primerna hrvaščina, kakor se jo govoriti v Hercegovini in v Boki Kotorski. Tega narečja bi se Nemci najlaže naučili; poleg tega pa ima bogat zaklad korenin in lep, tudi pravopisje je lahko in priprosto.

Post ne škoduje zdravju.

Sv. Ivan puščavni se je postu takoj privabil, da je mogel samo zvečer poslati nekaj jedi, a še takrat malo; od vednega posta je bilo njega telo suho in šibko. Njegovi lasje in njegova brada so bili tanki in redki, ker si ni privoščil svetnik skoro nobene pijače.

Še kot 90letni starček ni užival kuhanj jedil. — Sv. Anton je bil star 90, sv. Pavel nad 100, sv. Apolonij več od 80 let, ko je umrl. — In vsi ti

svetniki so se tako strogo postili —

Pa saj Slovenci, tudi Vam ni neznano, da post daljša človeško življenje in kolikrat se čuje, da ta in oni v betežnosti noste jesti. Nekoliko časa se zdravi tako; za 2, 3 dni je pa dober — če pa zdravi post, učinja potem tudi starost.

K. S. K. JEDNOTA

Organizovana v Joliet-u, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik: John R. Sterbenc, 2008 Calumet ave., Calumet, Mich.
Prvi podpredsednik: Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Frank Bojc, R. R. No. 1, Box 148, Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Dunda, 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Tajnik: Josip Jarc, 1677 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: John Grahek, 1012 North Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. John Kranjec, 9536 Ewing ave., So. Chicago, Ill.
Pooblaščenec: Frank Medosh, 9478 Ewing ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, Cor. Chicago & Jackson St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Paul Schneller, 509 Pine St., Calumet, Mich.
Anton Golobitsh, 807 N. Chicago St., Joliet, Ill.
George Stonich, 813 N. Chicago St., Joliet, Ill.

PRAVNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Josip Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Marko Ostroni, 92 Villa St., Allegheny, Pa.
Josip Zalar, ml., Box 547, Forest City, Pa.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

PRISTOPILI ČLANI.

K društvo sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 12806 Lovrenc Mueller, roj. 1873, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 149 članov.
K društvo sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 12807 Alojzij Panian, roj. 1890, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 100 članov.
K društvo sv. Družine 5, La Salle, Ill., 12808 Jožef Plantan, roj. 1887, 12809 Anton Zahrašnik, roj. 1886, 120810 Štefan Marušič, roj. 1884, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 129 članov.
K društvo sv. Janeza Krst. 13, Biwabik, Minn., 12811 Jakob Miklavčič, roj. 1874, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 61 članov.
K društvo Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 12812 Ciril Čuček, roj. 1879, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 139 članov.
K društvo sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 12813 Franc Zbačnik, roj. 1890, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 120 članov.
K društvo sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 12814 Mihail Petretič, roj. 1873, 12815 Janez Kušar, roj. 1870, 12816 Rafael Pompony, roj. 1869, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 186 članov.
K društvo sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 12817 Jernej Štamfel, roj. 1883, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 82 članov.
K društvo sv. Janeza Evang. 65, Milwaukee, Wis., 12818 Franc Podrežnik, roj. 1889, 12819 Peter Droll, roj. 1879, 12820 Franc Strupek, roj. 1873, 12821 Anton Sedlar, roj. 1867, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 144 članov.
K društvo sv. Antona Pad. 87, Joliet, Ill., 12822 Jožef Černáč, roj. 1884, 12823 Jakob Mihelič, roj. 1882, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 58 članov.
K društvo Friderik Baraga 93, Chisholm, Minn., 12824 Edvard Peterlin, roj. 1889, 12825 Gregor Marolt, roj. 1877, 12826 Jožef Krajinik, roj. 1873, 12827 Janez Kočevar, roj. 1864, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 64 članov.
K društvo sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 12828 Franc Gašperšič, roj. 1878, spr. 12. marca 1908. Dr. št. 62 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., k društvo sv. Treh Kraljev 98, Rockdale, Ill., 11701 Janez Gerl, 132 Jernej Marentič, 4. marca 1908. I. dr. št. 252 članov. II. dr. št. 29 članov.
Od društva sv. Roka 15, Allegheny, Pa., k društvo sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 2998 Janez Perko, 1043 Jurij Kobe, 2999 Mihail Perko, 2. marca 1908. I. dr. št. 115 članov. II. dr. št. 183 članov.
Od društva sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., k društvo sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 10919 Marko Muc, 2. marca 1908. I. dr. št. 162 članov. II. dr. št. 343 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvo sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

K društvo sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 3735 Anton Wolf, 9. marca 1908. Dr. št. 99 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tawer, Minn., 4535 Jožef Šute, 9. marca 1908. Dr. št. 252 članov.

Od društva sv. Družine 5, La Salle, Ill., 10787 Janez Oberc, 2. marca 1908. Dr. št. 23 članov.

Od društva sv. Antonia Pad. 87, Joliet, Ill., 11827 Janez Franetič, 9. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 3735 Anton Wolf, 9. marca 1908. Dr. št. 99 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tawer, Minn., 4535 Jožef Šute, 9. marca 1908. Dr. št. 252 članov.

Od društva sv. Družine 5, La Salle, Ill., 10787 Janez Oberc, 2. marca 1908. Dr. št. 23 članov.

Od društva sv. Antonia Pad. 87, Joliet, Ill., 11827 Janez Franetič, 9. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

K društvo sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 10054 Janez Osredkar, 5. marca 1908. Dr. št. 56 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 7904 Anton Steblaj, 9625 Janez Mesec, 9626 Alojzij Skerleb, 7. marca 1908. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 5718 Alojzij Urbas, 3560 Anton Zupančič, 4265 Ignac Jakša, 5721 Anton Šantelj, 8592 Vinko Kapla, 4010 Franc Košak, 5455 Janez Rus, 6957 Franc Vidmar, 7550 Janez Levstik, 8923 Anton Terček, 8925 Jožef Volčina, 9041 Albert Martič, 12413 Alojzij Gruden, 5463 Franc Perušek, 6714 Janez Sinur, 6874 Janez Očkum, 6436 Franc Salehar, 11241 Franc Dornik, 2. marca 1908. Dr. št. 364 članov.

K društvo sv. Matere Božje 33, Pittsburgh, Pa., 7052 Alfonz Jurlano, 2. marca 1908. Dr. št. 141 članov.

K društvo sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 9325 Alojzij Komidar, 12053 Rudolf Krive, 2. marca 1908. Dr. št. 115 članov.

</

POSLEDNJOOKRAT ŠOLA.

(Francoski spisal A. Daudet. Preložil Danimir.)

Danes je bilo zopet enkrat že precej pozno, ko sem šel v šolo. Zelo sem se bal, da me bo gospod učitelj Hamel zato ograjal, posebno pa sem imel strah raditev, ker smo se imeli učiti za danes iz slovnice odstavek o deležnikih, jaz pa niti besede nisem znal. Hipoma mi je šimala v glavo misel, da bi danes sploh ne šel v šolo, ampak da bi krenil tja kam črez polje ali gozd.

Bilo je krasno jutro, solnce je sijalo tako prijetno gorko, nebo je bilo jasno.

Iz gozda sem je prihajalo kosovo petje, na travniku, ležečem tam za milenom pa so se vezbali pruski vojaki. Vse to mi je ugajal bolj kakor tisti odstavek o deležnikih; toda imel sem dosti moći, da sem premagal izkušnjo, in hitrih korakov sem stopil proti šoli.

Ko sem šel mimo občinske hiše, videl sem tam zbrano množico ljudi, ki se je trla okoli deske, kjer so bili nabit različni oglasi in naznani. Že skoro dve leti so namreč prihajale žalostne novice o izgubljenih bitkah, o padlih in ranjenih, o novih poveljih in naredbah.

"Kaj je neki to zopet?" sem si mislil in hitel dalje.

Ko sem letel čez trg, me je zastavil kovač Wachter, ki je ravnokrat prihajal sem občinske hiše, ter je zaklical za menoj:

"Hej, fant, ne hiti tako, boš še vedno prišel dosti zgodaj v šolo!"

Misil sem, da se le šali z menoj; ves zasopihan sem dospel pred šolo.

Navadno je bil v šoli pred poukom velik krik in ropot, kajti vse je kričalo navškrižem, vsi so na glas ponavljali halogo ter si mašili z rokami ušeša, da bi se lažje učili.

Toda ravno danes je bilo že vse tiho kakor v nedajo zjutraj. Skozi odprto okno sem videl svoje tovarše sedeče mirno na svojih prostorih, učitelj Hamel pa je že stopal po šoli gorindol. Moral sem torej odpretri vrata in sredi te tihote vstopiti v šolsko sobo. Mislite morebiti, da sem zarel ob tem in se mogoče bal?

"Hitro sedi na svoji prostor, Francuk! že smo hoteli začeti danes brez tebe."

Skočil sem v klop ter takoj sedel na svoje mesto. Še le, ko sem se že malo oddahnih, sem zapazil, da je imel gospod učitelj danes črno hlače in lepo zelenkasto temno sunčko, katero je oblekel le ob dnevi, ko je prišel nadzornik ali pa kadar so se razdeljala darila. Sploh je imel celo razred danes nekaj res posebnega, prazničnega na sebi. Toda najbolj iznenadičilo me je to, da so v zadnjih klopeh ki so bile v obče prazne, sedeli nekateri vaščani prav tako tiko kakor mi: med njimi stari Hauser s svojim trioglatim klobukom, siv župan in prletni pismonoša, in še več drugih. Vsi so se mi zdeli nekam žalostni; Hauser je celo prinesel s seboj star, že precej razigran abecednik, kojega je razprostiral na svojih koleni ter lovil v njem s svojimi motnimi očali posamezne črke.

Dočim sem se jaz temu čudil, je stopil g. Hamel k mizi, ter s prav tako tihim in prijaznim glasom, kakor je sprejel mene, dejal:

"Ljubi otroci! Zadnjokrat vas danes učim. Ravnokrat je prišel iz Berlinia odlok, ki ukazuje, da se v Alzaciji in Lotaringiji ne sme podučevati drugača kakor v nemškem jeziku... Novi učitelj pa pride jutri. Danes je torej vas zadnji francoski poduk! Prosim vas radi tega, bodite vsaj danes prav pazljivi!"

Te besede so mi sele globoko v dušo. Zdaj mi je jasno vse, zdaj vem, kaj je nabito na deski občinske hiše.

Zadnjokrat francoski poduk!...

Jaz sem pa jedva znaš da silo pisati! Saj se nisem učil nikoli. In tukaj naj sedaj ostanem!... Kako mi je bilo sedaj žal po izgubljenem času, no vseh onih šolskih zamudah, ki sem jih povzročil s tem, da sem letal za ptičjimi gnecidi, da sem namesto v šolo hodil se drsat na led. Moje knjige, ki so se mi pred kratkim še zdele takoj dolgočasne in težke, slovenica, sv. zgodbe, so se mi naenkrat tako prikupele, da bi se ne mogel od njih ločiti. Ravno tako se mi je godilo z gospodom učiteljem. Ob mislih, da nas bo moral zapustiti, da ga morda ne bom videl nikoli več, sem pozabil na vse kazni, ki sem jih prejel od njega.

Zasmilil se mi je, ubožec!

Torej na čast poslednjemu pouku je oblekel svojo najboljšo nedeljsko obleko, in sedaj mi je tudi bilo jasno, zakaj so sedeli oni vaščani tam v zadnjih klopeh. Hoteli so pač s tem reči, da jim je bilo žal, da niso večkrat prisli v to šolo. Obenem pa so se hoteli s tem zahvalili svojemu učitelju za trud, ki ga je imel z njimi celih štirideset let, in kih jih sedaj zapušča, kot bi jih zapuščala domovina sama...

V takšne misli sem bil vglobljen, ko zaslism naenkrat svoje ime. Gospod učitelj me je poklical, da bi mu povedal današnjo nalogo. Koliko bi bil dal v tem hipu, ko bi bil znal svojo stvar gladko in brez napake; toda že pri prvem stavku se mi je zapletel jezik; stal sem s sklonjeno glavo ter si

nisem upal dvigniti oči. Slišal sem samo, kaj mi je pravil gospod Hamel: "Ne bom te grajal danes, Francuk, zaslužiš, da bi te pošteno kaznoval zato... Vsak dan si mislimo, kaj ne, saj imamo še dosti časa, naučimo se lahko jutri. Prepoznamo, kaj iz tega sledi... Da, to je bila velika nesreča naše lepe Alzacija, da smo vsak dan odlagali učenje, da se nismo hoteli izobraževati. Ti tuješ nam sedaj pač z vso pravico lahko očitajo: "Kaj, vi hočete biti Francoze, pa niti ne znate govoriti, niti pisati v maternem jeziku!..." Toda ne samo ti, moj mali Francuk, si kriv, ampak mi smo mnogo, mnogo zakrivili.

All vas niso vaši starši mnogokrat ovirali, da bi se mogli izobraziti? Rajše so vas poslali na polje delat, da bi jim na tak način prihranili kak krajcar. Toda, ali nimam tudi jaz veliko na svoji vesti? Kolikokrat sem pustil, da ste zalivali in kopali moj vrt, namesto da bi šli domov delat, in kolikrat sem vam dal prostvo, kadar se mi je zahotel po postrihiv..."

Tako nam je gospod Hamel govoril na dolgo in široko, začel nam je tudi pripovedovati o francoskem jeziku, rekoč, da je to najlepši jezik na svetu, najrazločnejši in najtrirnežnejši; zato ga moramo spoštovati in si ga ohraniti ter ga nikoli ne smemo pozabiti, kajti materin jezik je ključ, s katereim si odpre podjarmlj en zasuhnen narod vrata v boljšo bodočnost...

Nato je vzel knjigo nam pričel razlagati. Čudil sem se, kako sem vse tako hitro razumel. Vsaka beseda, ki jo je izpregovoril danes, se mi je zdela tako jasna, tako lahko razumljiva. Zdi se mi, da še nikoli nisem pazil tako zvesto, in da on nikoli ni kazal toliko potrepljivosti pri svojih predavanjih. Hotel nam je v tem hipu dati vso svojo učenost, vse je hotel prekriti naenkrat na naše glave.

Nato je vzel knjigo ter nam pričel ta da nam je pripravil gosp. Hamel čisto nove vzorce, na katerih je bilo zapisano v lepih, okroglih črkah: Francija, Alzacija, Francija, Alzacija. Ko jih je razdeljeval, je bilo kakor bi zaplopolali majhni praporčki na posameznih klopeh. Ko bi videli, kako si je danes vsak izmed nas prizadeval, kaka tihota je vladala po sobi. Ni bilo slišati drugega kot škrabanje peres na papirju. Tupatum je priletel skozi okno hrošč, ki je motil ta svečani mir; toda nihče se ni ozrl po njem, niti najmlajši tam iz prvih klopi ne, dočim smo drugokrat ob takih prilikah vsi skupaj bili po koncu. Zunaj na šolski strehi so grulili golobje, meni pa se ob tem nehote vsilila misel:

"Kaj, ali ne bodo tudi vse hoteli prisiliti, da boste zanaprej pelj po nemško?"

Včasih, kadar sem dvignil oči ter se orzl po sobi okrog, sem videl, kako je gospod Hamel, nepremično sedeč na svojem stolu, motril vse stvari, ki se so nahajale v šoli, kakor bi hotel v tem pogledu odnesti s seboj celo majhno šolo... Pomislite, štirideset let je že poučeval tujak, vsak dan je gledal po sobo, te klopi in te podobe ob stenah. In vedno so bile enake, samo malo obrabljenje po dolgih letih. Orehi na dvorišču so zrastli, in hmelj, ki ga je bil on nekoč zasadil, se je oviral sedaj okoli oken in segel gor do strehe. Kako težko mu je morallo biti pri srcu, da mora naenkrat zapustiti vse to, da mora slišati nad seboj svojo sestro, ki v gornji sobi hodi sem tertijski in spravlja in napoljuje skrinje in razne zaboje. Kajti jutri je treba oditi, zapustiti dežele za vedno.

Toda vkljub temu je vzdrial v šoli do konca. Lepopisu je sledila še zgodovina in naposlед petje. Stari Hauser tam v kotu si je nataknal zopet očali in držeč z obema rokama svoj abecednik, je lovil zaledbe črke. Videti mu je bilo, koliko si je prizadeval; njegov glas se je tresel; in kako zabavljivo ga je bilo poslušati, tako da se je nam vsem hotelo smejati in jokati obenem. Oh, kolikokrat se bom spominjal tega zadnjega francoskega pouka!...

Naenkrat je ura na cerkvenem stolu udarila dvanajst, zvonilo je opoldan. V tem hipu so zavozne zunaj pred okni trobente pruskih vojakov, ki so prihajali z vezbalščico... Gospod Hamel je obledel ter vstal s svojega stola. Nikoli poprav se mi ni zdel tako velik.

"Prijatelji moji," je dejal, "prijatelji moji, jaz... jaz..."

Toda nekaj ga je zadrlalo. Ni mogel dokončati pricetege stavke.

Nato se je obrnil proti deski, vzel kočkni krede ter si z vsemi močmi prizadevajoč zapisal, kakor veliko je mogel:

"Živela Francija!"

Potem je stal tiho in nepremično na svojem mestu, glavo naslonjeno ob zid. Niti besedice ni več izpregovoril samo z roko nam je dal znacenje:

"Koncano je... pojrite domov!"

Opomba prelagatelja: Ta povest sloni na zgodovinski resnici. Po znani nemško-francoski vojski (1870—1871) je moral odstopiti Francija deželo Alzacija in Lotaringijo. Nemci so v svoji znani nadutosti seveda povsod vpeljali nemški jezik, v cerkvah in

po uradih. Zato je mnogo Francozov ki se temu nasilju niso hoteli ukloniti in so rajše ostali zvesti materinem jeziku, izgubilo službo in so morali radi tega zapustiti deželo. Znano pa je, da so Francozi, ko so zasedli leta 1809 naše slovenske dežele, ustanavljali celo nove slovenske šole, kjer se je moral podučevati v našem materinem jeziku.

BREZ DOMA.

Poljsko spisal Vladimir Orkan.

Prevel Fr. Virant.

"Mama! ali je še daleč..."

"Se pol milje... Takoj bodo bajte za tem gozdom. Ti je mraz, Janezek?..."

"Ne, mama, ne..."

Tako se je pogovarjalo v pretrganih stavkih dvoje ljudi — mati in sin. Mati je šla naprej in delala sinčku pot v sneženih zametih... Kolikokrat je globje padla — se je obrnila k dečku in rekla:

"Janezek! pazi... Pojdji na strani..."

"Dobro, mama, dobro..." je šepetal fantič z zmrzlimi ustnicami, stiskal usta in revez ni toziš, če tudi mu je mraz segal do kosti... Tudi sedaj, ko ga vpraša mati:

"Ti je mraz, Janezek?..." odgovori on. "Ne, mama, ne..." toda kakor glas utrigne strune drhteli odgovor potrjuje vprašanje, če tudi besede taje resnice.

Dvoje ljudi v boju s sneženimi zametmi... Dvoje minljivih bitij, z vročimi čustvji, v boju z neomejeno, mrzlo, mrzivo naravo... Kdo zmaga — človek, ali brezdušni velikan?...

"Mama! ali je še daleč..."

Tako se je pogovarjalo v pretrganih stavkih dvoje ljudi — mati in sin. Mati je šla naprej in delala sinčku pot v sneženih zametih... Kolikokrat je globje padla — se je obrnila k dečku in rekla:

"Janezek! pazi... Pojdji na strani..."

"Dobro, mama, dobro..." je šepetal fantič z zmrzlimi ustnicami, stiskal usta in revez ni toziš, če tudi mu je mraz segal do kosti... Tudi sedaj, ko ga vpraša mati:

"Ti je mraz, Janezek?..." odgovori on. "Ne, mama, ne..." toda kakor glas utrigne strune drhteli odgovor potrjuje vprašanje, če tudi besede taje resnice.

Dvoje ljudi v boju s sneženimi zametmi... Dvoje minljivih bitij, z vročimi čustvji, v boju z neomejeno, mrzlo, mrzivo naravo... Kdo zmaga — človek, ali brezdušni velikan?...

"Mama! ali je še daleč..."

Tako se je pogovarjalo v pretrganih stavkih dvoje ljudi — mati in sin. Mati je šla naprej in delala sinčku pot v sneženih zametih... Kolikokrat je globje padla — se je obrnila k dečku in rekla:

"Janezek! pazi... Pojdji na strani..."

"Dobro, mama, dobro..." je šepetal fantič z zmrzlimi ustnicami, stiskal usta in revez ni toziš, če tudi mu je mraz segal do kosti... Tudi sedaj, ko ga vpraša mati:

"Ti je mraz, Janezek?..." odgovori on. "Ne, mama, ne..." toda kakor glas utrigne strune drhteli odgovor potrjuje vprašanje, če tudi besede taje resnice.

Dvoje ljudi v boju s sneženimi zametmi... Dvoje minljivih bitij, z vročimi čustvji, v boju z neomejeno, mrzlo, mrzivo naravo... Kdo zmaga — človek, ali brezdušni velikan?...

"Mama! ali je še daleč..."

Tako se je pogovarjalo v pretrganih stavkih dvoje ljudi — mati in sin. Mati je šla naprej in delala sinčku pot v sneženih zametih... Kolikokrat je globje padla — se je obrnila k dečku in rekla:

"Janezek! pazi... Pojdji na strani..."

"Dobro, mama, dobro..." je šepetal fantič z zmrzlimi ustnicami, stiskal usta in revez ni toziš, če tudi mu je mraz segal do kosti... Tudi sedaj, ko ga vpraša mati:

"Ti je mraz, Janezek?..." odgovori on. "Ne, mama, ne..." toda kakor glas utrigne strune drhteli odgovor potrjuje vprašanje, če tudi besede taje resnice.

Dvoje ljudi v boju s sneženimi zametmi... Dvoje minljivih bitij, z vročimi čustvji, v boju z neomejeno, mrzlo, mrzivo naravo... Kdo zmaga — človek, ali brezdušni velikan?...

"Mama! ali je še daleč..."

Tako se je pogovarjalo v pretrganih stavkih dvoje ljudi — mati in sin. Mati je šla naprej in delala sinčku pot v sneženih zametih... Kolikokrat je globje padla — se je obrnila k dečku in rekla:

"Janezek! pazi... Pojdji na strani..."

"Dobro, mama, dobro..." je šepetal fantič z zmrzlimi ustnicami, stiskal usta in revez ni toziš, če tudi mu je mraz segal do kosti... Tudi sedaj, ko ga vpraša mati:

"Ti je mraz, Janezek?..." odgovori on. "Ne, mama, ne..." toda kakor glas utrigne strune drhteli odgovor potrjuje vprašanje, če tudi besede taje resnice.

Dvoje ljudi v bo

POZOR, ROJAKI!

Kako pride vaš denar najvarnejne v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku.

Nadaljevamo ali nameravate vzeti koga oj h so. dniko: ali prijateljev v Ameriko, obrnute se takisto na Mohor Mladič. On vam lahko preskrbi dobro i hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ,
617 S. Center Ave., Chicago, Ill.

Ustanovljena 1871.

The Will County National Bank
Of Joliet, Illinois.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošiljanje denar na vse dele sveta.

J. A. HENRY, predsednik.
JOSEPH STEPHEN, podpredsednik
C. H. TALCOTT, blagajnik

ROJA KOM
priporočam svojo
Gostilno, Phoenix Buffet

kjer se toči vedno sveže pivo, žganje ter najboljša vina. Tržim tudi domače smodke.

Ant. Skoff,
N. W. Phone 609.
123 N. Hickory St., Joliet

Ant. Kirinčič

Cor. Columbie in Chicago Sts.

JOLIET, ILL.

Gostilničar

Todim izvrstno pivo, katero izdeluje slovanska Joliet Citizens' Brewery. Rojakom se toplo priporočam.

John Stefanič

na voglu Scott & Ohio cesti.
Joliet, Ill.

Slovenska gostilna

Kjer se toči vedno sveže pivo, izvrstna vina in žganja ter prodajo prijetno dišečih smodk.

Northwestern Phone 348. JOLIET.

Pozor rojaki!

Kupite si farme v North Dakoti in Montani potem boste neodvisni v par letih.

Pridite k nam, da se pomenimo.

M. B. Schust - r
Young Building
JOLIET, - - ILLINOIS.

Pozor rojaki!

Naznajamo Slovencem, da smo otvorili novo lepo urejeno

GOSTILNO

kjer se toči dobro pivo, whiskey in vino ter prodajo fine cigare. Obiščite nas!

DRNUČ & BUŠČAJ,
Rockdale, Illinois.

Bambich & Verbich

slovenska gostilničarja

Dipriporočata pojakom fino "Elk Brand" pivo, dobro importirano žganje in kalifornsko vino ter dišeča smodke.

Rojakom se priporočava v poset.

N. W. Phone 406.

Cor. Chicago & Ohio Sts., Joliet.

Vprašajte svojega mesara za

Adlerjevo domače klobase

katero je dobiti pri vseh mesarjih.

J. C. ADLER & CO.

112 Exchange St. JOLIET, ILL.

Odpoto pismo Slovencem.

Spoštovani direktor Collins N. Y.

Medical Institut!

Vas pozdravljam in Vam nazna-

njam, da nimam več zdravil ter mi jih tudi ni treba. Jaz sem Vam zelo hvala-

ležna, ker sem močno trpela bolečine,

a sedaj jih ne več, ker sem popolno-

ozdravila. Dipriporočala budem tu-

di drugim. Vaš modrost in izkušen-

ost. Bog naj Vam plača vse, kar ste

mi dobrega storili.

Vas še enkrat lepo pozdravljam in

Vam ostajam vedno hvalažna.

Marija Rosenstein,

Box 72, Frontier, Wyo.

Iz slovenskih naselbin.

(Nadaljevanje s 2. strani.)
kakor prava ekvipaza, ki jo vozi culukafer v Afriki. Za vozom pak je sledilo mnogo raznobarnih in muhastih šem. Prvi za vozom, na desni, je nosil velikansko knjigo, katero je komaj držal, morala je biti grozovite težke; zato v njej je bilo črtno vse, kar zahteva poklic "tajnika" tukajšnjih devok, namesto, katero so se omožile in katero so še ostale "lejdik" in "frej". Zadaj pa je ponosno stopala v spremstvo obovezatelja "nevesta", v kričeči uniformi, s slamnikom na glavi, na katerem se je šopiril "kranjec", vsem devokam na znanje, naj si ga preskrbe, da se v bližnji bodočnosti na tak način poslove od samskega stanu. Na vse strani zavijenih solnicnik jo je varoval solnčarice, če tudi nismo v pašnih dnevih.

Dragi dan na pepelnico, seveda, niso pozabili pripeljati "ploha" tistim devokam, ki se niso zavezale v zakonski jarem. Ko bi jih bili videli, kako so ga blagoslavljali!! To je bilo smeha! Marsikrat. Micki si je v srčnih željah in budeči se nadal govorila: "O, saj drugo leto ga tudi jaz dobim." Koga? Seveda — mož!

Tudi Italijani iz pueblske Verone so prikorakali v pustnih uniformah, pa brez mask na obrazih; takoj se je videle, da so to polentari, in da njih domovina je južna Italija. Amerikanci so kaj z zanimanjem gledali ta običaj, to še slovenskega naroda; no, prvič niso videli, zadnjih tudi gotovo ne. V tem pa lahko vidijo, da se Slovenci, če tudi v tujini, še vedajo svoje narodnosti in narodnih običajev.

Dragi čitatelji "Amerikanskega Slovence" širom Združenih držav, ne smete mi zameriti tega suhopurnega dopisa in mi morate povsem oprostiti, ker tukaj smo res, kakor bi bili k vaken trgu Dolenjske. Toraj z oproščenjem in s pozdravom, Vi bralci "Am. Slovenca".

Pueblo, Colo., 8. marca. — Tukajšnje topilnice prav po malem poslujejo. Eiler-topilnica mora v kratkem prenemati z delom, ako ne pride kmalu rude in tvarine. Teklarna sedaj že bolj posluje, kakor je dosedal, vendar še več oddelek počivajo; upajo, da tudi ti kmalu prično z delom.

Veliko brezposelnih delavcev je tukaj, vedno dohajajo iz bližnjih gorskih mest; tako da je težko dobiti delo; kdor ga ima, ga seveda ne pusti. Sedaj mi nobenemu svetovati, naj gre sem dela iskat.

V pondeljek 2. marca se je poročil tukaj Ivan Lukšetič, rodom Primorec, z vdovo Margareto Kecjan, katera že dolgo trguje med tukajšnjimi Slovenci s prodajalno mešanega blaga.

G. J. Roitz je zadnjo nedeljo zaključil gledališče premikajočih se slik, do velikega pondeljka. Popolnoma prav, postni čas je, in slovenska mladež in Slovenci sploh se lahko drugje na lepsi način zabavajo.

Slovenci, pa tudi drugi narodi, kar trumoma odhajajo iz našega mesta, kam? V svoje rojstne kraje, kjer so si v svesti boljših razmer nego so tukaj!

Cez noč nas je zapadel sneg, še precej na debelo. Vzhajajoče solnice, prodirajoče skož oblake, nam daje upanje, da v par dnevih dobito zopet toplejše dneve. J. H.

Reading, Pa., 3. marca. — Dragi mi urednik Amer. Slovenca, dovolite malo prostora v vašem listu, ker dobro vem, da vsak rojak rad prebira kakšensibodi dopis iz vseh krajov Amerike. Ravno danes, ko je ravno pust, si vzamemo malo časa, da odgovorim na več rojakov pisma, ki jim ne morem drugače ustreči, nego da naznam in našem listu, ki gotovo rad ustreže vsakemu rojaku po svojih močeh. Pa dobro vem, da nas je dosti Slovenc bodisi Hrvatov po širni Ameriki, ki ne vemo en za družega. Ravno zdaj, ko si tukaj časi, eden drugemu piše, kako je tukaj, kako ti živiš ali on, kaj kaj z delom. Zato dragi rojaki od vseh delov republike, bodimo veseli, da imamo naš najboljši list, Amerikanskega Slovenca, da priobčemo dopise in s tem rojakom naznamo, kje da je moči priti da zasluzka in kje da ni. Naši časi so še zmirjeni, se nič ne boljšaju. Tu imamo več podpornih društva. Z delom gre slabo tu v našem mestu. Nekateri delajo samo eden dan v tednu, nas je dosti Slovenc v našem mestu, ki ne delamo več od decembra niti ni malo. Sedaj 16. marca baronar Kiston Furnace. Dragi rojaki Slovenci bodisi Hrvati, kamorkoli greš, tam štapa. Reven človek ne more dela dobiti da se vbiče; ali jaz mislim, da Bog da boljše k kmalu. Dragi mi Amerikanski Slovenec, čeravno so nas slabi časi tudi precej poparili, naši rojaki vendar še niso vse korajže zgubili. Tudi mladi fantov je tu obilo, le deklet pri manjkuje, ali upajmo, prihodnji predpust bodemo imeli obojega obilo, da bodo lahko zapeli: Na združje fantov in deklet, brez njih je prazen svet!

Kozma Požek.

Waukegan, Ill., 24. februar. — Slavno uredništvo Am. St., prosim, da mi dovolite malo prostora v našem cenjenem listu, da priobčim par vrstic iz naše naselbine.

Kar se tiče dela, je tudi slabo; zmet-

raj se obeta, pa le ne vemo, kdaj da bodo boljši časi prišli. In brezposelnih delavcev je bilo tudi precej tukaj,

kakor jih je še dandanes; samo star delavec delajo, pa še tisti ne "štetič".

Kar se tiče druskev, naj omenim, da imamo štiri tukaj, pa le že spadata h K. S. K. J., a še dosti dobro napreduju teh slabih časih; in še bolj bi lahko napredovala, ko bi bilo malo več sloga med našimi rojaki.

Zdaj pa pozdravljam vse sobrate in sestre naše slavne K. S. K. J. in tebi, Am. St., pa želim obilo naročnikov in dobrih predplačnikov.

Naročnik.

Sv. Križ pri Litiji, 23. februar. — Cenjeni g. urednik! Ker ne pominiš še nikakega dopisa iz naše fare, sem se jaz namenil popisati naše razmere. Letenja ni bila ravno preslab, posebno je pa vino dobro obrodilo, kar je pa tukajšnjem rojaku v veliko pomoč. Vino im letos precej visoko ceno, največ se ga proda od 24 K — 26 K strajh. In tudi poljskih predplačnikov ni paš malo.

V drugi točki Vam tudi sporočam razne druge novosti: tako o novi državni cesti, ki je bila izgotovljena v decembru 1907 od Thurna do Četeža. Cesta je zaradi prometa zelo važna. Delo je stale 60,000 K. Pri nas imamo tudi Izobraževalno kat. društvo, ki je lepo uspeva. Na Novega leta dan je bilo glavno zborovanje in volitve novih odbornikov in sicer: Predsednik je g. kaplan Anton Papeš in tajnik Josip Ovin. Novih udov je pristopilo 20, društvo šteje sedaj 65 udov. Ker bi pa radi povzdignili društvo, bomo prizredili na velikonočni pondeljek veseljico v korist društva, ker iz društvene blagajne se veliko potroši za razne knjige in časnike, ker v društvu je tudi čitalnica. Na pustno nedeljo se bo vršila plesna večerica pri gosp. Anton Kašman v Gabrovki. Zima je primeroma leta jaka, snega nič, ob potu že rastrebentice in zvončki, kmalu vsevoje vijolice. Porok ni bilo veliko v letosnjem predpustu, čeravno je bilo 9 tednov. V letosnjem letu se bo vršila velika slavnost pri nas. Gosp. župnik Andrej Petek bo obhajal petdesetletnico mašništva, to je zlato mašo. Vrlelni gosp. župniku želimo, da bi obhajal še diamantno mašo! Zlata maša bo meseca julija, obenem se bo vršil tudi misijon. Ker pogostoma slisim iz Združenih držav, da še vedno vladava gospodarska kriza, pri nas pa deželno-zborovske volitve. Zmagala je na celici S. Ljud. Stranka.

Družni posebnih novosti ni.

V koncu mojega dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje, tebi, A. S., pa želim obilo naročnikov in predplačnikov. Ker je vaš list povsem katoliški in prinaša vedno mnogo zanimivih novosti, bi ga vsaki tukajšnjem rojaku z veseljem prebral, ko bi mu ga pošiljal brat bratu ali sin očetu, priatelj priatelju it. d. Toraj razveselite svojce v stari domovini!

Ostajam vaš zvesti naročnik.

Karol Vidrič.

Polovi Gradič, 27. februar. — Podpisani smo se obrnili do Ameriki bivanjih tukajšnjih rojakov iz soseske Dvor s prošnjo, da bi naklonili kak dar za popravo podružnice sv. Nikolaja. Nasra prošnja ni bila zaston. Preteklo leto smo prejeli od njih zbirko 317 K 44. Za ta lepi dar Vam klicemo: Bog placa!

Jož. Laznik, župnik.

Fr. Ambrožič, Fr. Dolenc, klučarja

Preloka Dolenjske, 15. dec. — (Dajte.) Tega sem se jaz dosti naveljal in krenem na levo po široki dovolj urejene okrajni cesti in eno uro lahkega hodila, pride čez gozd srednje rasti. Zagledal bodes pred seboj ravno pod solnčnim izhodom župnije Adlešice. Ko te cesta naprej pelje na levo in desno, opazujes lepo obdelane njive, zeleno travnike in širske pašnike. Na desni strani ostajajo vasi Tribuče in Prebince. Na desno po cesti, katera pelje na Tribuče, postavljen je križ, gotovo postavljen že pred leti od sosedne soseske. Od daleč zasiščen veselo petje, ki prihaja vedno bližje. Kmalu se srečamo z živahnim družbo. Bili so fantje, šli so k popoldanski službi božji v Adlešice. Šli so mirno ter vlijudno pozdravljali. Tudi jaz sem vintel klobuk v pozdrav. Vas Beden: tukaj so posestniki bolj raztreseni, milsim zato, ker so jim posestniki bolj skupaj. Tukaj je bolj skupat svet, pa vendar med gricemi se nahajajo sem in riva lepe rodotovne njive. Od Bedenja pride v Jankovice; tu je le nekaj posestnikov. Potovanje je najlepše in najpoucnješje, če hodis peš. Veliko sreča ljudi, od katerih izveš marsikaj, aki se ti poljubi z njimi govoriti. Ker ne greš hitro, ti ostane vsaka reč v spominu. Tu stopimo na ono širško cesto, katera pride iz Metlike. Tukaj na tem križpotu je križ. Kmalu za mano pride nekaj, mož iz Fuckovec, eden izmed teh je bil zgovoren mož, videti je bilo, da je bil bolj izobražen. Mož pravil je, da je na onem hribu onstran Kolpe je nekaki čavic staroveren in da je ta imel pravico do topov in da je strejal, kadar mu se je zljudilo. Moja sodba je bila, ako je imel vedno dosti smodnika, sedaj da je to pravico zgubil.

(Konec prih.)

Naši zastopniki.

</

KRANJSKA MESTA.

IV.
LOKA.

Kake dve ure hoda proti jugozahodnej strani od Kranja ob vnožju pogorja, katerega delate seljska in poljanska dolina, razprostira se prijazno mestice Loka. Od tod se popotniku odpre prekrasen razgled po ravnini tja do sinjih gor, ki se vlečejo ob Koroskej in Štajerski meji. Pri mestu sprejme Sora Poljanščico ter hiti dalje po prijaznej okolici do Medvod, kjer se združi z bistro sestro Savo.

Svoje ime je dobilo mesto po kraju; Loka namreč znači ravnico ob kakij reki ali potoku. Ker so si prebivalci postavili selišča na loki, zvali so kraj "Loka." Leta 973 pa je podaril rimsko-nemški cesar Oton II. ta kraj in okolico frizijskemu škofovmu in mejnemu grofom koroškemu Abrahamu, ki je bil baje po rodu Slovenec. Vsled tega je kraj dobil ime Škofova Loka.

Ostala je Loka frizijskim škofovom do začetka 19. stoletja. Po Luenevillskem miru pa je priso posetovale frizijskih škofov po Kranjskem kot državno imetje pod avstrijsko cesarsko hišo.

Omenjeni frizijski škofov Abraham (957-994) je za slovensko slovstvo tako znamenit mož. Kot višji dušni pastir je obiskoval svoje podložne duhovnike ter ljudstvo učil v materinem jeziku po Korotanu in Kranjskem, ter je potrebne molitve zapisaval v knjizico. Tako nam je zapustil najstarejše spomenike slovenskega jezika. — Ko so bili 1803. leta na Bavarskem odpravili samostane in odnesli njih dvogenosti v Monakovo, jeli so preiskovati tudi književne zaklade. Pri tej priliki so se našli med knjigami frizijske knjižnice trije slovenski spomeniki v knjigi "vademecum" (moličnik) škoфа Abrahama. Vsebina pravemu in tretjemu je ocitna izveden, kakor se moli pred izpovedjo in po izpovedi, a drugi je kratko opominovanje za pripravljanje izpovedi. Ti frizijski spomeniki škoфа Abrahama nam izpričujejo, da je bil slovenski jezik že v onih časih naobražen.

Nad mestom na prijaznem pologom se vzdigajočem holmu stoji grad, katerega so sezidali frizijski škofovi. Tu so stanovali njih namestniki, ki so oskrbovali škofovska posestva. Morali so biti le domaćini, a v 17. stoletji in pozneje so posiljali navadno le Barvarce za namestnike v Loko. A če stokrat so tu ostajali tudi frizijski škofovi sami. To nam svedoči slučaj, da sta takuj umrila dva škofova nesrečne smrti. Leopold pl. Šaumburg, ki je bil 37. frizijski škofov, postavil je preko Sore umeten most. A nesreča je hotela, da je 5. avgusta 1381. leta jezdec na izprehod, padel raz most v Soro in utonil. Njegovi ostanki počivajo v nunskej cerkvi. — Nekaj let pozneje se je zgodilo strasno zločinstvo v gradu. Ko je bil namreč mesto škoфа Degenharda izvolil papež Krškega škoфа Konrada pl. Hebenstreita frizijskim škofovom, bival je ta na svojem posetvu v Luki. Imel je 5000 zlatov imovine pri sebi. Njegovi grajski služabniki, hlepni po novicah, zakoljeno z nožem nesrečnega moža 1412. leta; njegovo mrtvo truplo pa zagrebo na vrtu. Pozneje je njegov naslednik škofov Nikodem zaukažal izkopati truplo nesrečnega na vrtu ter ga pokopati v rakivo v farnej starološkej cerkvi 1430. leta, kakor kaže spomenik in nad grobom napis.

Leta 1317. je frizijski škofov Konrad III. utrdil mesto; a koncem 14. stoletja ga je škofov Bertold pl. Wehingen obdal z močnim obzidjem. Popolne mestne pravice s sodništvom je Loka dobila še le koncem 15. stoletja. Leta 1497. je namreč cesar Maksimiljan I. iz Hala dovolil mejnemu grofu in frizijskemu škofovemu Rupertu, da sme imeti v Luki za svoje podložnike svojega lastnega sodnika. S tem privoljenjem so postali Loka in podložniki frizijskih škofov neodvisni od cesarske sodnije v Ljubljani. Imeli so škofove neomejeno sodniško oblast nad svojimi podložniki. Pod njih sodniško oblast je pripadala Loka, Zelezniki in okoli ležeče vasi z nad 25.000 prebivalci.

V dan 26. marca 1511. leta je lud potres razrušil grad. Rupertov brat in naslednik Filip je na razvalinah starega gradu v letih 1511—1527. sozidal sedanji grad; vendar se je tokom časa v gradu mnogo prezidal. L. 1723. je bila blagoslovljena kapelica v gradu. Dandanes so v njem cesarski uradi. V silno davnih časih je stal tudi v

Mormoni izgnani.

Monakovo, 11. marca. — Bavarska vlada je ukazala takoj izgnati večje število ameriških mormonskih misijonarjev, ki so poskušali na deželi nabirati novih verskih pristašev za mnogočestvo.

— Kadar potrebujete zdravnika, oglasite se pri možu, ki ž njim lehkovo govorite v slovenskem jeziku. In to je? Dr. Struzinsky, N. Chicago St.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite toraj obiskati nas v našej novi mesnici na vogalu Broadway in Granite ceste.

Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1113

Mahkovec & Božich

208 Jackson St., Joliet, Ill.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer točimo fino "Elk Brand" pivo, dobro kalifornijsko in domače vino in tržimo dišeče smodke. Rojakom se priporočamo v obilen poset.

N. W. Phone 384.

MAHKOVEC & BOŽICH.

Denar na posojilo.

Posojujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji.

MUNROE BROS

POZOR, SLOVENCI!

Kdor hoče imeti svoj lastni dom, lastno ognjišče, bodi si lepo farmo, bodi si hišo v kateremkoli kraju nove domovine, naj se obrne na JOHN J. POLLAK-A, rodom Čeha, na št. 534 W. 18th St., Chicago, kateri je preskrbel svojim ožnjim rojakom že mnogo lepih domov.

Cena zemljišča v Michiganu je od \$7.00 naprej, v Texasu pa od \$10.00 do \$35.00 za aker. Že obdelane farme dobijo se za ceno do \$600.00 naprej.

Nadalje preskrbi vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, posiljanje denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščine in vsa notarska dela po najnižjih cenah ter obrestuje mu zaupane denarje po 5 odstotkov. — Dopusi v slovenskem jeziku.

John J. Pollak hišni in zemljiški posestnik, javni slov. notar, 534 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pozor!

Rojaki, ki se za mestom razprostira, grad Loka. V sredi 17. stoletja je bilo še videti z grmovjem in drejem zaravnane razvaline onega gradu. Tu so gospodari v 13., 14. in 15. stoletju mogični loški gospodje, katerih imena se citajo po raznih starih letopisih in listinah. Okoli 1260. leta se nahaja Bertold Loški, njegova hči Adelajda se je omožila onega leta s Friderikom Ortenburškim; 1265. leta je bil Konrad Loški Kranjski vicedom. Slednji iz te plemenite rodotovine se je zval Gal; bil je 1446. leta gvardijan minoren.

(Dalej prih.)

DRUŠTVENE VESTI.

(Nadaljevanje s pete strani.)

stanemo res dobrì udje naše matere, katera je že stoterim sirotom pomogla posusiti bridek solzice in marsikatega trdrovratnika spreobrnila na prav pot, kateri je bil pozabil na našo učnjo in opomin svoje lastne materje.

Kakor je bilo poročano v predzadnjem "A. S.", da naj se članji polnoste in udeležite seje v februarju, ta dopis je prišel prepozno, ker glasilo naše slavne Jednote nas obiskev včasi na soboto včasi na ondoljek.

Omenimo še nekoliko vrstic tikajajočih se našega društva. Kakor je znano, da je naše društvo ustanovljeno v Sharpburghu, Pa., leta 1898, toraj celih 10 let je bilo pod Sharpburgh. Zatoraj si društvo zdaj želi premestiti svoj sedež in postaviti v Pittsburgh, ker so tu vsi uradniki, člani, cerkev in dvorana. Zatoraj prosimo uradnike. Jednote kakor tudi glasilo, da nam posiljajo pisma kakor tudi prošnje itd. na Pittsburgh, Pa.

K skepu pozdravljamo vse člane kakor članice K. S. K. Jednote in jim želimo veselo Alelujo!

Odbor.

Zastrupljenje po plinjih.

Baltimore, Md., 7. marca. — 26. decembrov je bilo danes v predoru Philadelphia, Baltimore & Potomac-železnice po plinjih omamljenih. Štirje od njih so takoj umrli, deset se jih je moralo prepeljati v bolnišnico, kjer so v jaku kritičnem stanju, in ostali so se toliko oživili, da so šli lahko domov.

Mormoni izgnani.

Monakovo, 11. marca. — Bavarska vlada je ukazala takoj izgnati večje število ameriških mormonskih misijonarjev, ki so poskušali na deželi nabirati novih verskih pristašev za mnogočestvo.

— Kadar potrebujete zdravnika, oglasite se pri možu, ki ž njim lehkovo govorite v slovenskem jeziku. In to je? Dr. Struzinsky, N. Chicago St.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite toraj obiskati nas v našej novi mesnici na vogalu Broadway in Granite ceste.

Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1113

Mahkovec & Božich

208 Jackson St., Joliet, Ill.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer točimo fino "Elk Brand" pivo, dobro kalifornijsko in domače vino in tržimo dišeče smodke. Rojakom se priporočamo v obilen poset.

N. W. Phone 384.

MAHKOVEC & BOŽICH.

Denar na posojilo.

Posojujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji.

MUNROE BROS

Da je vse v redu se lahko prepičamo na sodiščih okraja v katerem je zemljišče. Ni se batí, da bo kdo operharjen. Za resničnost in točnost menjega poslovanja garantirajo družbe, katerih sem podal varščino za veliko vsoto denarja.

Da poslujem posojilo na zemljišča. Jaz sem bil sam na farmah na 14 let in sem izprevidel, da bi bil veliko bolje, ako bi se rojaki naselili na farmah nego v bližini fabrik, ker farmar je sam svoj gospod, in na farmi se ni batí, da ne bo kaj jesti ali pit, aki zastane delo v fabrikah. Pomislite, da žito raste in premoženje kmetov se množi, ko farmer načasljave spi.

Kdor želi pozvedeti več podrobnosti o kupovanju farm naj piše na:

Mike Pasdertz,

34 W. 22 Place, Chicago, Ill.

Očistite jetra
Flexer's Pink
Liver Pills

čistijo jetra zdravijo nered in za-
basano. Urejujojo prebavne orga-
ne. Cena po pošti ali v naši lekarni
25c skatljica.

FLEXER & REICHMANN

LEKARNARJA.
Cor. Bluff and Exchange Streets.
JOLIET, ILL.

MALI OGLASI.

KJE JE JOHN ANDLOVIČ. PRED
nekim tednom je šel iz Chicago. Za
njegov naslov bi rad zvezel njegovo
priatelj, ker mu imam nekaj
vaznega sporociti: Frank Gradišar,
21 West 22nd Place, Chicago, Ill.

ORGANIST ISČE SLUŽBE PRI
kakšnej slovenski katoliški cerkvi v
Ameriki, ki je izvenec ceciljanec in
zmogen gojiti in voditi cerkevno in
narodno petje. Več se izve pri: Luko
Seynik, organist, Gorenjavas,
Kranjsko, Avstrija.

NA PRODAJ 2 HIŠI Z LOTAMI.
Ena hiša ima 8 sob, druga pa 5. Dva
dobra vodnjaka. Prodajo se radi
selitve. John Zaletel, 1503 N. Hickory
St., Joliet, Ill. 1411

IŠČE SE DOBRO SLOVENSKO
dekle zmožno slovenskega v angloščem
jeziku za vodstvo knjig. Delo stalno.
Oglasili se naj pri Ant. Nemaniču, pred. Joliet Slov. Bottling Co., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAPRODAJ POHISTVO PRI
pravno za boardarje. Proda se jako
poceni zaradi presclivite. Oglasili se
pri: Gregor Jakša, 203 Indiana St.,
Joliet, Ill. It

NA PRODAJ LOTE OKOLI POLJ-
ske cerkve na hribčku, v obrokih po
\$1.00 na teden. Vprašaj: Anton Košček,
11 N. Broadway, Joliet, Ill.

POZOR, ROJAKI!

urejeno

Moderno gostilno

National Buffet

v katerej budem točil najboljše por-
terjevo pivo, izvrstno žganje, domače
vino in prodajal dišeče smodke.

Prodajam premog.

Rojaki Dobrodruši!

ANTON T. TERDICH,
203 Ruby St.

N. W. Phone 825. Joliet, Ill.

POZOR, ROJAKI!

urejeno

Moderno gostilno

National Buffet

v katerej budem točil najboljše por-
terjevo pivo, izvrstno žganje, domače
vino in prodajal dišeče smodke.